

Søndag d. 11. august 2019 i Silkeborg Baptistkirke

Prædiken af Søren P. Grarup

Indgangslæsning: Ordsprogenes Bog kap. v. 5-6

Epistellæsning: Kolosenserbrevet kap. 2 v. 6-15

Prædikentekst: Mattæusevangeliet kap. 7 v. 21-29..

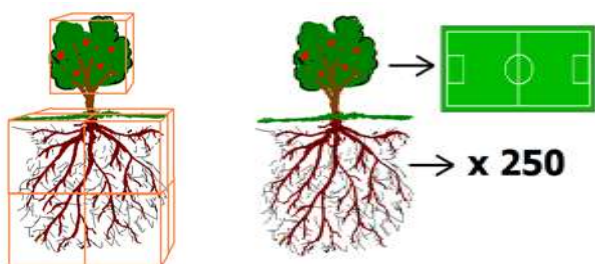
Vi hørte for lidt siden en formaning af Paulus om at være rodfæstede i Kristus og grundfæstede i troen.

Paulus springer i billederne - fra billeder fra jordbruget til billeder fra bygningshåndværket - opbyggede, grundfæstede. Men det er ganske det samme, han taler om.

Hvad det betyder, at noget er grundfæstet, det så vi jo på billederne til børnetalen.

(De to huse bygget på klippe og på sand.)

Hvad det vil sige at være rodfæstet, er der måske enkelte her, der kan huske fra en menighedsweekend på Alrø for mange år siden, hvor vi fordybede os i det tema - bl. a. ved hjælp af lidt gartneriteori, hvor vi bl. a. havde fat i disse billeder.

1) Det er lidt fascinerende at tænke på, at sådan et træ fylder 8 gange mere nede i jorden end over jorden, 2) og rodens overflade, som den suger vand og næring med, er 250 gange større end kronens overflade med alle bladene.

Det størrelsesforhold er nødvendigt for at træet kan udvikle sig sundt og bære den frugt, det skal bære.

Det siger noget om, hvad det vil sige at være rodfæstet, og hvor vigtigt det er, at være rodfæstet - - - rodfæstet i Kristus.

Og Paulus sagde:

“Når I nu har taget imod Kristus Jesus, Herren, så lev i ham, rodfæstede i ham, opbyggede i ham, grundfæstede i troen, som I har lært det, overstrømmende i jeres tak.“

Og det er det samme, Jesus taler om, når han laver sin lille ord-tegnefilm af de to huse - det ene bygget på klippen, det andet bygget på sand. De udsættes begge for vind og vejr og storm og vand. Huset, der er grundfæstet på klippen bliver stående, huset, der ikke er grundfæstet, falder sammen.

Og Jesus fortæller os endda ganske klart, hvad det vil sige, at være grundfæstet. Det er at høre, hvad han siger, og så gøre, hvad han siger.

At være kristen - at følge Jesus - at tro på ham er ikke blot at sige “Herre, herre” eller at sige Jesus på de rigtige steder og at se from ud, når man siger det. Det er at gøre, hvad Jesus siger.

Så er der jo lagt op til en solid gang lovkristendom og gerningsretfærdighed, der er til at tage at føle på, næsten til at måle og veje.

Når Jesus siger, vær ydmyg, så gør man sig så ydmyg, at alle andre bliver blændet af éns glorie.

Og når Jesus siger tilgiv, så tilgiver man så bravt, at den tilgivende mister enhver rest af værdighed.

Jeg ved ikke, om I nogensinde har mødt sådan en lovkristendom. Når man møder den - hvad enten det er hos et andet menneske, eller det er når man ser sig selv i spejlet - så kan man få en uhyggelig fornemmelse af, at Helligånden er løbet skrigende - eller i hvert fald grædende bort for længe siden. For der er ikke meget i det, der minder om Jesus - eller om liv i ham.

Lad os prøve grundigt at lægge øre til, hvad Jesus siger.

Det om de to huse står som afslutning på Jesu bjergprædiken. Det er det sædvanlige problem med prædikentekster - vi får kun en lille stump af sammenhængen med. Vi burde have læst hele bjergprædiken. Mattæusevangeliet kap. 5-6-7.

Det er her Jesus siger nogle umådeligt stærke ting om at holde ord og være af sandhed - om at tilgive - om at elske sin næste og endda sin fjende - om at vende den anden kind til - om ikke at dømmes - om at give frem for at samle sammen - om ikke at bekymre sig - om at gå ind ad den snævre port.

Andetsteds fra i evangelierne ved vi, at alt, hvad Jesus her siger, at vi skal, faktisk kan rummes i to sætninger: Du skal elske Herren din Gud, og du skal elske din næste som dig selv.

Jesus siger, at disse to bud er de største i den gamle pagt - og også i den nye pagt.

Bjergprædikenens skarpe bud er i grunden blot udspecificeringer af disse to bud.

Og de er netop skarpe bud, for gang på gang skærper Jesus de gammelkendte bud - "I har hørt, der er sagt til de gamle ... men jeg siger jer ..."

Jesu bud er ikke blot forskrifter om at gøre de rigtige ting på det rigtige tidspunkt, sådan som farisæerne lærte. Hans bud sigter på, at vi skal leve og handle ud af et helt nyt sindelag - ikke bare at gøre det rigtige, men at være af sandhed.

Hvis vi så dykker ned i, hvad bjergprædikenens overskrifter dækker - - det kan vi hver især gøre, når vi kommer hjem - - så ser vi - jeg ser i hvert fald, at hvis jeg vover at sige, at jeg altid gør, hvad Jesus siger, så lyver jeg - eller også spiller jeg fromt skuespil, og det er også løgn.

Jeg tror faktisk, at jeg kun kender til et eneste menneske, som med rette har kunnet sige: Jeg gør præcis som Jesus her siger - - og det menneske var Jesus selv.

Men vi skal have det hele med.

Jesus begynder sin prædiken, ikke med at sige "du skal". Det var dér farisæernes lovtrældom begyndte - du skal - og det er der den selvmodsigelse, der kaldes lovtrældom begynder.

Jesus begynder ikke med at sige "du skal" - men med at sige "salige" - -

"Salige er de fattige i ånden, for Himmeriget er deres."

Og så fortsætter han med at prise dem salige, som ikke synes at have en hel masse at stille med som bevis for, hvor gode og rigtige de er.

"Salige" - det er ikke en belønning for at gøre det rigtige - det er ikke en dusør for åndelig fattigdom, som Jesus udlover. Det er en uforskyldt gave, en tilsigelse.

Det gamle ord "salige", som vi plejer at sige betyder "lykkelige", er bibeholdt i bibeloversættelsen. For det dækker over mere og andet end det, der almindeligvis forstås ved lykke. Den lykke her er tale om er nåde, barmhjertighed, tilgivelse, fred - Guds-nærvær og Guds-fællesskab. Denne lykke tilsiger Jesus den, der ikke har andet at stille med end to tomme hænder, eller et tomt hjerte og villighed til at modtage.

Dér begynder Jesus sin prædiken - de ord, der er klippegrund at bygge på.

Denne tilsigelse, denne foræring er forudsætningen for hvert eneste bud af Jesu mund.

Og gennem hele bjergprædikenen, som i Jesu forkyndelse iøvrigt, er ethvert bud, enhver etisk fordring, enhver moralsk anvisning, ethvert godt råd, enhver vejledning båret af dette: "Jeres himmelske fader ved, hvad I trænger til, endnu før I beder ham om det." Han kommer jer altid i forkøbet med barmhjertighed, med tilgivelse, med fred, med alt godt at leve af og for.

Omtrent midt i bjergprædikenen - efter alle de udsagn, der begynder med "I har hørt der er sagt ... men jeg siger jer" - hvor Jesus synes at skærpe de gamle bud til det menneskeligt set umulige - der siger han: "Så vær da fuldkomne, som jeres himmelske Fader er fuldkommen."

Det er vistnok en sætning vi har for vane at smyge os lidt let udenom. For ordet fuldkommen er lidt vanskeligt at kapere. "Ingen er fuldkommen", siger vi jo - især når vi selv har dummet os på en eller anden måde.

Og i Jantelovens hjemland, skal man ikke tale for meget om fuldkommenhed. For der kan let snige sig en ubehagelig dunst af selvretfærdighed ind.

Eller vi kan måske synes, at sætningen smager lidt for meget af tidens perfektionsidealer - som ganske vist er noget temmelig ydre - - når man iscenesætter sin tilværelse eller i det mindste sit image - den perfekte livsstil, den perfekte job, den perfekte ægtefælle, den perfekte bolig, den perfekte krop, de perfekte holdninger. Og vi ved godt, at dette perfekte eller fuldkomne liv blot er en facade, der vises på de sociale medier.

Når Jesus siger: "Så vær da fuldkomne, som jeres himmelske Fader er fuldkommen." - så har det hverken noget at gøre med selvretfærdighed eller med perfektion.

Ordet, der er brugt på Ny Testaments grundproget er lidt vanskeligt at oversætte direkte og præcist. Det har at gøre med en helhjertet stræben efter et endemål, som samtidig er begyndelsen til den helhjertethed.

Vær således helhjertede i jeres stræben efter Guds vilje, som jeres himmelske Fader er helhjertet i sin stræben efter jeres vel.

Gud har én stræben, og det er verdens frelse. Ikke kun tænkt som det store skaberværk, eller som menneskeheden - men denne helhjertede stræben gælder hvert eneste og enkelt menneske - dig og mig.

Efter mange års bøn og grublen over Guds uransagelige gerning, konkluderede kirkefaderen Augustin : "Gud kan intet andet gøre, end at give sin kærlighed."

Selv når Gud tøver eller tier, eller når han siger nej til vor bøn, eller når han handler stik imod vore ønsker og drømme - så er det ud af kærlighedens helhjertede, udelte stræben efter vor frelse.

Selv når vi i Det Gamle Testamente møder Gud, som kan blive frygtelig vred og kan straffe hårdt, så vi har svært ved at genkende den Gud, vi kender gennem Jesus, så bunder også hans vrede i hans udelte kærlighed. (Det kan være svært at forlige sig med, og fremstillingen af disse beretninger er vel ofte kraftigt farvet af fortællerens ufuldkommenhed - men det må vi tage op og granske en anden gang.)

Gud er kærlighed - og ud af denne kærlighed har Gud kun én vilje, én stræben: Liv, sandhed, retfærdighed, fred - kærlighed - - kort sagt frelse.

Og han kommer os altid i forkøbet med sin kærlighed.

Derfor lærer Jesus os også i Bjergprædikenen at bede og at sige vor Fader, til Gud.

Han lærer os at søge ind i Guds ene stræben og vilje med bønnen: Ske din vilje -

Og han lærer os at række ud og modtage, hvad Gud allerede rækker os: Giv os i dag, vort daglige brød - tilgiv os vor skyld - led os - frels os fra den Onde.

Med denne bøn tager Jesus os med ind i sin helhjertethed, for at vore hjerter skal blive hele - fuldkomne - helt og fuldt rettede mod livets Gud.

For der er ingen andre steder, vi kan modtage liv - og ingen andre steder kan vi modtage, hvad vi behøver for at leve - til krop og sjæl og ånd.

Og når vi følger med Jesus ind i denne helhjertethed, så kommer vi ud på en vandring i fodslag med den samme kærlighed, som Gud omslutter og overøser os med, så de gaver der gives os af den kærlighed må modtages ved at blive givet videre.

Det er logikken i Jesu ord i Bjergprædikenen om ikke at samle skatte på jorden, men i Himlen - om ikke at bekymre sig, men først at søge Guds rige. Det er sandt nok en logik, der er radikalt anderledes end den logik, menneskers verden er bygget op efter.

Klippegrund eller kviksand?

At høre Jesu ord og handle efter dem, er ikke at balancere på en stribe umulige krav og bud for at blive god nok og from nok. Det er verdens logik - og det er kviksand.

At høre Jesu ord og handle efter dem, er med Kristus - ved hans Ånd - at leve livet ud af den tillid til Gud, vor Far, som udspringer af hans evige kærlighed, som altid kommer os i forkøbet, så vor bøn altid først og sidst bliver tak til Livets Gud. Det er himlens logik - det er klippegrund at bygge på.

"Når I nu har taget imod Kristus Jesus, Herren, så lev i ham, rodfæstede i ham, opbyggede i ham, grundfæstede i troen, som I har lært det, overstrømmende i jeres tak. "